

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל פדגוגי

אגף א' לחינוך מיוחד

אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

אגף א' מינהל ותקציב

קריטריונים להנגשת טיולים ופעילויות חוץ בית ספריות
עבור תלמידים עם מוגבלות
לשנת הלימודים תשע"ט ואילך

נושא: הנגשת טיולים ופעילויות חוץ בית ספריות

מספר תקנה: 20-46-01-01

1. **רקע:**

"זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות ומחויבותה של החברה בישראל לזכויות אלה, מושתתות על ההכרה בעקרון השוויון, על ההכרה בערך האדם שנברא בצלם ועל עקרון כבוד הבריות".

סעיף 19 לד(א) לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998 (להלן - "החוק") קובע כי תלמיד עם מוגבלות זכאי לנגישות למקום שהוא מוסד חינוך או גן ילדים, לפי הענין, ולשירות חינוך הניתן על ידי אותו מוסד.

בהתאם לתקנה 2(א) לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמת נגישות פרטנית לתלמיד והורה), תשע"ח-2018 (להלן - "התקנות"), חובת ההנגשה חלה על הבעלות, וכלשון התקנה:

"בעל מוסד חינוך יבצע התאמות נגישות במוסד החינוך שבו לומד, או עתיד ללמוד תלמיד, לצורך הנגשת שירותי החינוך שנותן מוסד לתלמיד עם מוגבלות.."

המושג נגישות מוגדר בחוק כ"אפשרות הגעה למקום, תנועה והתמצאות בו, שימוש והנאה משירות, קבלת מידע הניתן או המופק במסגרת מקום או שירות או בקשר אליהם, שימוש במתקניהם והשתתפות בתכניות ובפעילויות המתקיימות בהם, והכול באופן שוויוני, מכובד, עצמאי ובטיחותי" (סעיף 19א' לחוק).

טיולים ופעילות חוץ בית ספרית, הינם חלק בלתי נפרד מהמערך הלימודי-חינוכי של בית הספר. במסגרת ההנגשה הפרטנית של מוסדות חינוך הנדרשת עבור תלמידים עם מוגבלות, יש להנגיש עבורם טיולים ופעילויות חוץ בית ספריות, כדי לאפשר נגישות סבירה לתלמיד עם מוגבלות.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי

אגף א' מינהל ותקציב אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח אגף א' לחינוך מיוחד

לצורך יישום החוק והתקנות האמורות, הוחלט במשרד החינוך כי המשרד יסייע לרשויות מקומיות ולבעלויות על מוסדות חינוך הפועלים ברישיון ומתוקצבים ע"י משרד החינוך, לפנים משורת הדין, בהשתתפות בעלויות מימון ההנגשה בטיולים ופעילויות חוץ בית ספריות, **בהתאם למסמך זה ובכפוף לקיומו של תקציב.**

לתשומת ליבכם, דגשים חשובים:

- בהתאם לתקנות, בעל מוסד חינוך או אדם אחר לא יטיל תשלום על אדם עם מוגבלות בשל בקשה ובשל ביצוע התאמות נגישות הנחוצות לשם הנגשת השירות בשבילו.
- הרשות/ בעלות מחויבת לספק את ציוד/ שירות ההנגשה ללא התניה בקבלת התקציב מהמשרד (ככל שיאושר) מאחר ולפי תקנה 2- חובת ההנגשה חלה על בעל מוסד החינוך.
- נדגיש כי יתכן והתקציב שיועבר מהמשרד (ככל שתאושר הבקשה להנגשה) לא יכסה את מלוא עלות ההנגשה הנדרשת בהתאם לצרכי התלמיד, וכפועל יוצא מתקנות הנגישות - על הבעלות לממן ממקורותיה את היתרה לצורך רכישת ומתן ההנגשה לתלמיד.

2. אוכלוסיית היעד:

תלמיד העונה על שני התנאים הבאים (תנאים מצטברים):

- א. תלמיד עם מוגבלות זמנית או קבועה (כמפורט בסעיף ב') שבעקבותיה מוגבל תפקודו במוסד החינוכי/ אפשרות השתתפותו ויציאתו לפעילות חוץ בית ספרית או לטיול, הלומדים במוסדות החינוך עפ"י הפירוט הבא, בלבד: בית ספר רשמי או בית ספר מוכר שאינו רשמי הפועל ברישיון לפי חוק פיקוח על בתי ספר, תשכ"ט- 1969 ומתוקצב ע"י משרד החינוך; מוסד חינוך תרבותי ייחודי כהגדרתו בחוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים, התשס"ח- 2008 שלומדים בו תלמידים בכיתות ט'-י"ב הפועל ברישיון לפי חוק פיקוח ומתוקצב וכן מוסדות שלומדים בהם תלמידים שקיבלו פטור בהתאם לאמור בסעיף 5(א), לחוק חינוך חובה, התש"ט- 1949.
- ב. לתלמידים אחת או יותר מהמוגבלויות המפורטות להלן, והם לומדים בחינוך הרגיל בשילוב אישי או בכיתת חינוך מיוחד אן בכיתת חינוך מיוחד בבית ספר לחינוך מיוחד:

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל פדגוגי

אגף א' לחינוך מיוחד

אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

אגף א' מינהל ותקציב

- מוגבלות פיזית,
- חירשות/ כבדות שמיעה,
- עיוורון/ לקות ראייה,
- הפרעות נפשיות,
- מוגבלות שכלית התפתחותית קל- בינוני- קשה וסיעודי,
- אוטיזם,
- תסמונות,
- מחלות נדירות,
- לקויות למידה או 1/ הפרעות קשב וריכוז
- מעוכבי התפתחות ושפה,
- משכל גבולי,
- הפרעות התנהגות,
- מצב בריאותי אחר שבגינו התלמיד זקוק לאחת מההנגשות המפורטות.

3. הרכיבים המתוקצבים - סוגי ההנגשות והגורם המאשר -

(1) עקרונות לפעולה

הצוותים במוסדות החינוך נדרשים לבחון את סוג ההנגשה תוך שיח עם ההורים ובהסכמתם, בהתאם:

- א. למוגבלות, לתפקוד ולצרכים של כל אחד מהתלמידים/הכיתה
- ב. לאופי הפעילות ולאתגרים שהיא מזמנת.
- ג. בכפוף להחלטה המתגבשת בישיבת צוות רב מקצועי במסגרת החינוכית בה לומד התלמיד.

(2) להלן סוגי ההנגשות בהתאמה לסוג המוגבלות, שניתן לאשר, בכפוף לאישור מומחה התוכן

את הצורך:

מותנה בחוות דעת של מומחה התחום מטעם המתי"א אשר חתום על נספח הבקשה (נספח 2) ואישור מפקחת ביה"ס (נספח 4), עבור סוג ההנגשה מסוג נגישון יש לצרף אישור רופא לפעילות באמצעות נגישון עבור תלמיד נישא (נספח 6).

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי

אגף א' לחינוך מיוחד

אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

אגף א' מינהל ותקציב

תקרת ההשתתפות מצד המשרד	חוות דעת נדרשת		סוג ההנגשה	
	שאר המוגבלויות	מוגבלות פיזית, תסמונות, מחלות מיוחדות, מצב בריאותי		
עד 1,500 ₪ ליום	X לא רלבנטי	מומחה תחום לקות / פיזיותרפיסט ו/או מרפאה בעיסוק	הסעה מוגשת	א.
עד 1,500 ₪ ליום	X לא רלבנטי	מומחה תחום לקות / פיזיותרפיסט ו/או מרפאה בעיסוק	נגישון	ב.
א. בסייעת לכיתת חנ"מ- עלות הלינה תחושב בתכנון הטיול ותמומן ע"י המוסד החינוכי כפי שנעשה עבור כלל הצוות החינוכי. ב. מימון לינה למלווה אישי לתלמיד- עד 145 ₪ ללילה. ¹	<ul style="list-style-type: none"> תלמידים עם מוגבלות אשר זכאים לסייעת/ת בשגרת הלימודים, לתלמידים עם מוגבלות אשר אושר להם ליווי לפעילות/ טיול, סיוע תגבור בכיתת חינוך מיוחד עבור הפעילות. 	<p>תקצוב לינה וכלכלה למלווה אישי לתלמיד במקרים שבהם הטיול/ הפעילות כוללת לינה</p>		ג.
אין השתתפות במימון המלווה- באחריות הבעלות על המוסד החינוכי.	<p>יש להגיש את הבקשה בצירוף – חו"ד של מומחה תחום לקות / פיזיותרפיסט ו/או מרפאה בעיסוק</p> <p>עבור תלמידים עם מוגבלות קבועה או זמנית ללא תמיכה מסוג סייעת/ת בשגרה, ההנגשה הנה עבור תלמידים:</p> <ul style="list-style-type: none"> מוגבלות פיזית, עיוורון/ לקות ראייה, הפרעות נפשיות, מוגבלות שכלית התפתחותית קל- בינוני- קשה וסיעודי, אוטיזם, תסמונות, מחלות נדירות, או מצב בריאותי אחר שבגיננו התלמיד זקוק לאחת מההנגג המפורטות. <p>* ניתן להגיש בקשה להשתתפות במימון בהתייחס לתלמידים עם מוגבלות אשר התמיכה מסוג סייעת/ת המוקצית בשגרה אינה נותנת כיסוי לשעות הפעילות המתוכננות.</p>	<p>מלווה אישי</p>		ד.

¹ בהתבסס על בדיקה עם אג"א

ה. משלחות לחו"ל

- סיוע במימון הסעה מונגשת כמפורט בטבלה שלעיל (סעיף 3א)
- סיוע במימון רכיבי נסיעה ולינה בעבור מלווה אישי/ כיתתי-אוכלוסיית היעד זהה לזו המפורטת בסעיף 3.
- משלחות מסע לפולין – הבקשות נבדקות במטה אגף חנ"מ (מימי פלצ'י) ומועברות לביצוע בפועל על ידי מינהל חברה ונוער. מרכיבי ההנגשה ימומנו באמצעות העברה תקציבית למינהל חברה ונוער.

4. אופן חלוקת התקציב:

א. גיבוש תכנית טיולים בית ספרית –

יתקיים תהליך בבית הספר לגיבושה של תכנית הטיולים השנתית (הנדרשת בחוזר מנכ"ל טיולים ופעילויות חוץ בית ספריות), כשבאחריות בית הספר להיערך להשתתפותם של תלמידים עם מוגבלות זמנית/ קבועה בכלל הטיולים והפעילויות החוץ בית ספריות.

- צוות בית הספר יקיים מיפוי של כלל התלמידים עם המוגבלות על פי שכבות הגיל.
- ועדה רב-מקצועית תגבש את התכנית תוך התייחסות לצרכי כל אחד מהתלמידים עם המוגבלות בהתייחס לסוג ההנגשה המבוקש.
- באחריות הועדה להחתים ולאשר את סוג ההנגשה מול מומחה תחום במתי"א כנדרש.

במצב בו התכנית המחוזית חורגת מהתקציב שאושר למחוז, יזמן הרכז דיון מחוזי בהשתתפות המפקח לחינוך המיוחד, המפקח הכולל (חינוך רגיל) לבחינה ותיעדוף הבקשות, תוך בדיקה וקיום שיח עם מנהלי בתי הספר.

ב. בית הספר מגיש את החשבוניות לאחר ביצוע בפועל, לטיפול הרכז המחוזי מול המטה.

הרכז המינהלי המחוזי יודא כי כל החשבוניות מלוות ברישום מסודר של הבקשות כולל הנספחים הנדרשים, ואינן עוברות את מכסת התקציב המחוזית.

ג. במקביל - תכנון התקציב במטה, בכפוף לתקציב קיים:

לכל שנת לימודים תיערך סימולציה במטה, לתכנון תקציב טיולים ארצי בפריסה למחוזות ובהתבסס על נתוני תלמידים עם מוגבלות וסוגי ההנגשות, לפי נתוני שנת הלימודים הקודמת.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי

אגף א' לחינוך מיוחד

אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח

אגף א' מינהל ותקציב

אופן החישוב של התכנית התקציבית לכל שנה, מורכב מעלות סוגי ההנגשה בהתייחס לפוטנציאל התלמידים בחלוקה למוגבלויות השונות.
ועדת הקצבות במטה תאשר את סך התקציב עבור כל מחוז בהתאם לסימולציה.

ד. **הקצאת תקציב למחוזות** – המטה יעדכן את כל אחד מהמחוזות על התקציב אשר יעמוד לרשותם תוך הצעה מפורטת לחלוקה בהתאם לסוגי ההנגשות על פי נתוני התלמידים עם המוגבלות במחוז.

ה. **ריכוז ארצי של תכנית הטיולים** – הרכז הארצי ירכז את כלל החשבונות שיתקבלו מהמחוזות ויעבירן לתשלום לאחר בדיקתן.

ו. **בניית קול קורא פנימי במרכב"ה לביצוע התשלום.**

ז. **ביצוע התשלום והעברתו לבעלות תהיה בכפוף להמצאת דו"ח ביצוע וחשבונות.**

חתימות:

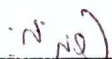
משרד החינוך
מינהל פדגוגי

ר. ז. א. פ. ח. י. ע.

מר שמואל אבואב
מנכ"ל משרד החינוך

סיגל אלה

אליסא אסולין

מימי פלצי

סיגל זנטי

עו"ד עדי נועם
25.12.18

מקס אבירם

תכנון הנגשות וחוות דעת מקצועיות לתלמיד עם מוגבלות

שם התלמיד/ה	ת.ז.	תאריך לידה	קוד אפיון חריגות התלמיד	ש"ש סיוע בשגרה (במידה וידש)

שם בית הספר	סמל מוסד	שם איש הקשר / רכז טיולים	טלפון	כתובת דוא"ל	תאריך ועדה בין מקצועיות	תאריך הפעילות	סוג הפעילות	מספר הפעילות לתלמיד

סמן ✓ להנגשה נדרשת	סוג ההנגשה המבוקש	תיאור הצורך בהנגשה זו בשל מוגבלות התלמיד	חוות הדעת הנדרשות לצורך אישור ההנגשה	שם מלא של המומחה ומקצועו	חתימה
	אוטובוס מונגש		מומחה תחום לקות/ פיזיותרפיסט ו/או מרפאה בעיסוק		
	*נגישון *אישור רופא מצורף- נספח 6		מומחה תחום לקות/ פיזיותרפיסט ו/או מרפאה בעיסוק		
	תקצוב לינה וכלכלה למלווה אישי לתלמיד במקרים שבהם הטיול/ הפעילות כוללת לינה		תלמידים עם מוגבלות אשר זכאים לסייעת/ בשגרת הלימודים, לתלמידים עם מוגבלות אשר אושר להם ליווי לפעילות/ טיול, סיוע תגבור בכיתת חינוך מיוחד עבור הפעילות.		
	מלווה אישי		יש להגיש את הבקשה בצירוף – חו"ד של מומחה תחום לקות / פיזיותרפיסט ו/או מרפאה בעיסוק. עבור תלמידים עם מוגבלות קבועה או זמנית ללא תמיכה מסוג סייעת/ בשגרה , ההנגשה הנה עבור תלמידים: מוגבלות פיזית, עיוורון/ לקות ראייה, הפרעות נפשיות, מוגבלות שכלית התפתחותית קל- בינוני- קשה וסיעודי, אוטיזם, תסמונות, מחלות נדירות, או מצב בריאותי אחר שבגינו התלמיד זקוק לאחת מההנגשות המפורטות.		

אישור ההורים : הורה : שם _____ חתימה : _____ תאריך : _____

הורה : שם _____ חתימה : _____ תאריך : _____

שם מנהל בית הספר : _____ חתימת המנהל : _____ תאריך : _____

אישור מפקח¹

שם בית הספר: _____ סמל המוסד: _____ שנה"ל: _____

הריני לאשר את ההנגשות אשר הומלצו בישיבת צוות בין מקצועי לתלמידי בית הספר המפורטות להלן.

מועד הפעילות	שם התלמיד / ות. כיתה	מועד הפעילות	שם התלמיד / ות. כיתה	מועד הפעילות	שם התלמיד / ות. כיתה	מועד הפעילות	שם התלמיד / ות. כיתה	מועד הפעילות	שם התלמיד / ות. כיתה	מועד הפעילות	שם התלמיד / ות. כיתה	מועד הפעילות	שם התלמיד / ות. כיתה	סוג ההנגשה
														אוטובוס מונגש שם התלמיד
														נגישון
														סיוע בתשלום לינה וכלכלה עבור מלווה
														מלווה אישי אין השתתפות משרד החינוך במימון המלווה – באחריות הבעלות / הרשות

החתימה: _____ שם מפקח בית הספר: _____ התאריך: _____

¹ יש לצרף נספח זה למסמכים אשר נשלחים לרכז במחוז. נספח זה מהווה תנאי הכרחי לאישור בקשות בית הספר

אישור רפואי עבור תלמיד עם מוגבלות פיזית

אישור רופא לפעילות באמצעות נגישון עבור תלמיד נישא

(בהתאם לנוהל נגישון חלק 3 ב' - אישורים)

א.נ./ג.נ.;

התלמיד שם _____ ת"ז _____ שנת לידה _____ אמור/ה להשתתף בטיול/פעילות חוץ
בית ספרית (לפרט) _____ בתאריך _____

למשך _____ ימים .

אבחנה : שם האבחנה _____

[לתלמיד עם CP : GMFCS _____ MACS _____ CFCS _____]

לשם ניידות בשטח לא בנוי התלמיד צריך להתנייד באמצעות "נגישון" לאורך כל המסלול/חלק מהמסלול, משך זמן
ישיבה רצופה מוערך _____ דקות/שעות.

"נגישון", הינו אמצעי ניידות מותאם לשטח, המאפשר ישיבה עם תמיכות מינימאליות לגופו בעת הנשיאה.

מידע פיזי נוסף : משקל התלמיד _____ קג' גובה התלמיד _____

שליטת גב : _____ שליטת ראש : _____

מבחינה רפואית ועל סמך היכרותי המקצועית עם מצבו הבריאותי והרפואי של התלמיד הנ"ל _____ הפעילות
תואמת את יכולות התלמיד ואת מצבו הבריאותי ואין כל מניעה רפואית להשתתפותו בפעילות/ טיול.

שם הרופא _____

התמחות _____

חתימה וחותמת הרופא _____

אישור ההורים

הנני מאשר לבני/ביתי _____ לצאת לפעילות חוץ בית ספרית ולהתנייד באמצעות "נגישון"

שם ההורה _____ חתימת ההורה _____

שם ההורה _____ חתימת ההורה _____